

ת"פ 37295/02/20 - מדינת ישראל נגד יצחק אליהו

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 37295-02-20 מדינת ישראל נ' אליהו
תיק חיצוני: 541641/2018

בפני **כבוד השופטת סימי פלג קימלוב**
מאשימה
מדינת ישראל
נגד
נאשם
יצחק אליהו

פסק דין (ללא הרשעה)

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום בעבירה של ירי מנשק חם שלא כדין - עבירה לפי סעיף 340א(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. על פי עובדות כתב האישום, במועד הרלוונטי לכתב האישום, החזיק הנאשם ברישיון, אקדח מסוג SIG SAUER שמסוגל לירות כדור ושכוחו להמית כולל מחסנית לנשק החם והכדורים. בתאריך 6.12.18 בשעה 12:17 או בסמוך לכך, בשטח מרעה באזור קיבוץ געתון ירה הנאשם מנשק חם שלא כדין כ - 40 כדורים במקום שאינו מורשה כמטווח, ללא מדריך מוסמך, ללא חובש ובנוכחות שני ילדיו הקטינים וילד נוסף בגיר.
3. טרם שמיעת הטיעונים לעונש הופנה הנאשם לקבלת תסקיר של שירות המבחן כאשר לבקשת ההגנה התבקש שירות המבחן לבחון את שאלת הרשעתו בדין של הנאשם.

תסקיר שירות המבחן

4. לתיק בית המשפט הוגש תסקיר של שירות המבחן. שירות המבחן סקר את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, בן 56 הנאשם נשוי ואב לילדים בוגרים. לנאשם תעודת הוראה, החל לעבוד בהוראה בבית ספר בחצור הגלילית. עם נישואיו עבר להתגורר באזור קריית ארבע ובשנת 1999 החל לעבוד כמחנך בישיבה תיכונית קריית ארבע במשך 13 שנים. במכתב המלצה של ראש הישיבה נכתב בין היתר שהנאשם גילה מסירות רבה בעבודתו החינוכית ונהג להתנדב ולעזור לאנשים בעלי צרכים מיוחדים. בשנת 2021 החל הנאשם לעבוד כמחנך בבית הספר "ארץ הצבי" בירושלים. עיון ברישום הפלילי מלמד שעברו של הנאשם נקי. ביחס לעבירה מושא כתב האישום, הנאשם תיאר שמדובר בשיקול דעת לקוי. לדבריו בתקופה הרלוונטית החזיק נשק ברישיון במשך שנתיים. באותה עת המצב הביטחוני בארץ התערערה תחושת הביטחון שלו וחש צורך להתאמן על כישורי הירי שלו. לדבריו יצא למקום מבודד

וסבר שמעשיו לא יהוו סכנה לעוברי הדרך. שירות המבחן התרשם שעצם קיום ההליכים המשפטיים כנגדו מהווים גורם מרתיע עבורו וכי הפיק לקח. שירות המבחן התרשם שמדובר באדם המגלה בדרך כלל תפקוד חיובי בתחומי חיי השונים וכי ביצוע העבירה אינו מאפיין התנהלותו בדרך כלל וכי ההליכים חידדו עבורו משמעות התנהלותו בעתיד. לאור העובדה שהנאשם נעדר הרשעות קודמות וכן עיסוקו בתחום ההוראה ועל מנת שלא לפגוע בהמשך תעסוקתו המליץ שירות המבחן על ביטול הרשעתו של הנאשם בדין ועל הטלת עונש של של"צ. הוכנה עבור הנאשם תכנית במועדון קשישים במסגרת מנהל קהילתי "חומת שמואל" בהיקף של 220 שעות.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

5. ב"כ המאשימה עתר להשאיר את ההרשעה על כנה ולהשית על הנאשם עונש של מאסר על תנאי וקנס כספי. ב"כ המאשימה טען שמדובר באינטרס ציבורי ראשון במעלה לאכוף ולמצות את הדין עם כל מבצעי עבירות הנשק. הוסיף וטען ב"כ המאשימה שישנה מגמה ברורה בענישה ובצורך להרתיע מביצוע עבירות נשק. מדיניות זו חלה לטענת המאשימה גם בעבירות שאינן עבירות של החזקת נשק, נשיאת נשק והובלה ואף שמדובר במי שמחזיק ברישיון אך פועל בניגוד לדין ויורה שלא כדין. מדובר במי שלמעשה הקים לעצמו מטווח אימון משלו בזמן טיול בצפון בשטח שאינו מכיר ומדובר בירי שיכול לגרום לנזקים, לא רק מקליעים אלא גם מחלקי סלע שעפים לכל עבר. לשיטת המאשימה אין מדובר בנסיבות קלות של העבירה בה הורשע הנאשם. ב"כ המאשימה הגיש אסופת פסיקה (ת/1). לעניין אי הרשעת הנאשם טען ב"כ המאשימה שמדובר בכללים נוקשים שלא בנקל ניתן ליישם בענייננו. ההקלה בענייננו כך טען ב"כ המאשימה יכולה לבוא לידי ביטוי בענישה אך לא בהימנעות מהרשעה. ב"כ המאשימה עתר למתחם ענישה שמתחיל מעונש של מאסר על תנאי והמאשימה בנסיבות העניין עותרת לעונש זה בצירוף קנס כספי. באשר לנזק שיגרם לנאשם מהרשעה בדין ציין ב"כ המאשימה שלא הוצגו מסמכים לתמוך בטענה זו וככל שהנאשם כפוף למשרד החינוך אזי וועדה רלוונטית בעניינו אמורה לדון בהמשך העסקתו.

6. ב"כ הנאשם הדגיש את נסיבותיו האישיות של הנאשם ואת הפגיעה הצפויה לתעסוקתו של הנאשם כתוצאה מהרשעתו בדין. הוסיף וטען ב"כ הנאשם שביחס לסעיף העבירה הרי שהמאשימה הגישה כתב אישום בעבירה לפי סעיף 340א(א) שבניגוד ליתר החלופות קובע כי אותו שימוש בנשק לא היה באזור מגורים או במקום אחר שיש בו כדי לסכן אדם. מדובר במי שמשמש כמורה עם וותק של 30 שנה בהוראה ושירות המבחן המליץ לבטל הרשעתו של הנאשם בדין. מבחינת מדיניות הענישה הרי שמדובר בסוג עבירה שחומרתה אינה צריכה להוביל לסטייה מהמלצות שירות המבחן ועתר לביטול הרשעתו של הנאשם וציין כי עניינו של הנאשם עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה. הוסיף וציין הסנגור שככל שמועד ביצוע העבירה היה מאפשר זאת הרי שסוג העבירה היה מתאים להליך של הסדר מותנה והפנה להמלצה ופסיקה (נ/1 ו - נ/2).

7. הנאשם בדברו אמר שגם אם לא יפטרו אותו מעבודתו איך יסתכלו עליו? הנאשם סיפר שכל חייו התנדב וחינך לערכים, נתינה וציונות והלין על כך שהועמד לדין.

דין והכרעה

שאלת ההרשעה בדין

8. הסוגיה העיקרית העומדת בלב המחלוקת בין הצדדים היא שאלת הרשעתו בדין של הנאשם.

9. המבחנים הרלוונטיים לבחינת שאלת ההימנעות מהרשעה מצויים בהלכת כתב ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) **(להלן: "הלכת כתב")** שם קבע בית המשפט העליון כללים אלה:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים של ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..."

באשר לסוגיית הימנעות מהרשעה, כחריג לכלל, ראו ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.07), שם נאמר, בין היתר, כדלקמן:

"חרף הכלל האמור, המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תהפוכותיהם, בהשתקפותם בהליך הפלילי, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין. בהכרעה בענין זה -

"נדרש איזון שיקולים, המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם. בראייה כוללת נשקל, מן הצד האחד, הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין, כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במישנה תוקף, ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

10. כנגד השיקול הציבורי, נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו: טיב העבירה אותה עבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו, והנזק הצפוי לו מן ההרשעה. ביחס לנאשמים בגירים גובר בדרך כלל השיקול הציבורי, ורק נסיבות מיוחדות תצדקנה סטייה מהחובה להרשיע את העבריין.

11. שירות המבחן בא בהמלצה לביטול הרשעת הנאשם ואולם המלצת שירות המבחן לעולם המלצה היא ובית המשפט בוחן את מכלול השיקולים והאינטרסים השונים.

שאלת ביטול הרשעה עמדה לדין בפסקי דין רבים. לעניין זה אפנה לדנ"פ 8062/12 **מדינת ישראל נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ** ולדברים שנקבעו שם:

"בפסיקה לא הותוו תנאים נוקשים למקרים בהם יימנע בית המשפט מהרשעה. נקבע אך שאפשרות זו מיועדת למקרים חריגים, בהם מצא בית המשפט כי הרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, וכי

נוכח מידת חומרתה של העבירה ניתן לוותר על הרשעה, מבלי לפגוע פגיעה משמעותית במטרות הענישה האחרות. עוד נקבע שיש להימנע מהרשעה רק בנסיבות יוצאות דופן, כאשר היחס בין הנזק הצפוי לנאשם כתוצאה מההרשעה לבין חומרת העבירה והתועלת של ההרשעה לאינטרס הציבורי אינו סביר. מכאן, שהאפשרות לא להרשיע מיועדת לעבירות שאינן חמורות, ולנאשמים בעלי פוטנציאל שיקום משמעותי. יש לציין, שכאשר מדובר בקטינים, יינתן משקל גבוה במיוחד לשיקולי הפרט, והנכונות להימנע מהרשעה תהיה גדולה יותר".

12. שני התנאים המצטברים שנקבעו ב"הלכת כתב" קשורים האחד בשני ואינם דרים במנותק. ככל שמעשה העבירה חמור יותר תידרש פגיעה קונקרטיית ברורה יותר וככל שמעשה העבירה קל יותר, ניתן להסתפק בפגיעה בעוצמה פחותה יותר. בעניין זה אפנה לרע"פ 3515/12 **מדינת ישראל נ' שבתאי** (10.9.13), וכדלקמן:

"כפי שצוין, חומרת העבירה ונסיבות ביצועה הן שיקול שנלקח בחשבון באיזון שקבעה הפסיקה לבחינת שאלת ההימנעות מהרשעה בפלילים, בין האינטרס הציבורי שבהרשעה לבין נסיבותיו הפרטניות של הנאשם והנזק שייגרם לו כתוצאה מן ההרשעה. ככל שהעבירה שעבר הנאשם ונסיבות ביצועה הן ברף הנמוך, כך פוחת האינטרס הציבורי שבהרשעה. כפועל יוצא, ניתן להקל על הנטל המוטל על כתפי הנאשם להראות את עצמת הפגיעה שתיגרם לו כתוצאה מן ההרשעה כתנאי לאי הרשעתו בדיון".

13. ב"כ המאשימה ציין ובצדק את החומרה שבמעשה הנאשם והפנה לפסיקה רלוונטית לשיטת המאשימה. עיינתי בע"פ 5982/08 **יותם כהן נ' מדינת ישראל** ולמדתי שמדובר בנאשם שהורשע בעבירות של פגיעה בנסיבות מחמירות וכן בעבירה של פזיזות ורשלנות בכלי ירייה (בשונה מהמקרה שלפני) וכן עבירה של שיבוש מהלכי משפט. נסיבות תיק זה שונות באופן משמעותי מהתיק שבפני. באותו מקרה מדובר באיש ביטחון שהחזיק את נשקו האישי ועשה בו שימוש לרעה ובית המשפט ציין שהם עומדים בדרגת חומרה גבוהה שעה שהנאשם הפגין כלפי בפני חברו את יכולותיו בהכנסת מחסנית לתוך הנשק והוצאתה. הנאשם חזר על מעשיו מספר פעמים והתפאר בנשקו ואף דרך אותו וכיוון לעבר ראשו של המתלונן ולבסוף ירה וגרם לפציעתו. לא יכולה להיות מחלוקת שנסיבות תיק זה שונות בתכלית מנסיבות התיק שבפני.

אודה, שחיפוש במאגרי המידע מלמד כי לכאורה לא נמצא מקרה דומה בנסיבותיו למקרה שבפני.

14. סעיף העבירה 340א(א) בה הורשע הנאשם קובע כך:

ירי מנשק חם
(תיקון מס'
134)

340א. (א) היורה מנשק חם שלא כדין, דינו - מאסר שנתיים.

(ב) היורה מנשק חם שלא כדין, באחד מאלה, דינו - מאסר חמש שנים:

(1) באזור מגורים, או במקום אחר שיש בירי בו כדי לסכן חיי אדם;

(2)באופן שיש בו כדי לסכן חיי אדם.

15. אין ספק שמדובר בעבירה חמורה ומגמת ההחמרה במדיניות הענישה בעבירות נשק ברורה. יחד עם זאת, מדובר בעבירה שברף החומרה הנמוך בעבירות הנשק. עוד ראוי להדגיש, הנאשם מחזיק נשק ברישיון וכי בפועל, לא נגרם נזק כלשהו וזאת, מבלי להתעלם מהנזק הפוטנציאלי הגלום במעשים. מהוראת החיקוק עולה שהגם שישנו נזק פוטנציאלי מביצוע עבירה זו הרי שאין מדובר באזור הומה אדם או במקום אחר שיש בו כדי לסכן חיי אדם וזאת מבלי להקל ראש במעשיו של הנאשם. בנסיבות אלו ובהינתן מכלול נסיבות המעשה, כפי שפורטו לעיל, הרי שסוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה שלפני על ההרשעה וזאת מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

אין להקל ראש במעשי הנאשם, אך יש לציין שמדובר במעשה בודד המהווה מעידה חד פעמית באורח חייו הנורמטיבי של הנאשם שהוא נעדר עבר פלילי כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן.

16. שוכנעתי שבמקרה דנן גם הוכחה פגיעה קונקרטית ברורה ומוחשית. אמנם הנאשם עובד במסגרת חינוכית הבלתי פורמאלית, אך מדובר באיש חינוך שהרשעה בנסיבות העניין עלולה לפגוע בעיסוקו זה, בין אם בהווה ובין אם בעתיד. בנסיבות אלו, הרי שמתקיימים כנדרש שני התנאים המצטברים הקבועים ב"הלכת כתב" להימנעות מהרשעה.

לסיכום:

נוכח האמור, אני מחליטה לסיים את ההליכים בתיק זה ללא הרשעת הנאשם בדין ואני מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם בהתאם לסעיף 192א לחסד"פ.

בהתאם להמלצת שירות המבחן אני מורה על צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 220 שעות בהתאם לתכנית שגיבש שירות המבחן.

מובהר לנאשם כי עליו לבצע את העבודות לשביעות רצון שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולהטיל עליו ענישה חלופית.

אני מחייבת את הנאשם בהתחייבות כספית בסך של 3,000 ₪ להימנע במשך 3 שנים מהיום, מעבירה אותה ביצע בתיק זה.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי .

המזכירות תמציא את פסק הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"א חשוון תשפ"ג, 15 נובמבר 2022, בנוכחות
הצדדים.